

Mødet den 12. Januar 1911.

(For lukkede Døre).

Fraværende: Harald Jensen, N. Joh. Laursen og Olesen.

1. (J. Nr. 406—1910). Indstilling fra Bestyrelsen for **Christian den Niendes Børnehjem** angaaende Besættelse af Forstanderpladsen.

Formanden meddelte, at den nyansatte Forstander, Lærer Kammersgaard Jensen, havde indgivet Andragende om paa Grund af senere indtrufne økonomiske Forhold at blive fritaget for Posten. Bestyrelsen indstillede nu efter de samme Andragender som Nr. 1 Forstander Thomsen og som Nr. 2 Forstander Thyssen Hansen eller Lærer A. V. Andersen. De to sidstnævnte havde i Bestyrelsen faaet lige mange Stemmer, hvorfor de indstilledes sideordnet. Tre af Bestyrelsens Medlemmer havde været i Randers for at skaffe Underretning om Forstander Thomsen og mente efter de indhentede Oplysninger og deres Indtryk af Thomsen og hans Virksomhed at maatte fastholde ham som Nr. 1.

Simonsen havde i Bestyrelsen været med til at foreslaa Andersen, som han vedblivende ansaa for egnet til Pladsen, men vilde dog derfor

ikke fraraade nogen at stemme paa Thomsen. Taleren havde været med i Randers og kunde forsikre, at det af Thomsen ledede Børnehjem gjorde det bedste Indtryk. Saavel Thomsen som hans Hustru var tilsyneladende gode Økonomer, og Børnene paa Hjemmet saa glade og tilfredse ud. Hjemmets Formand havde da ogsaa udtalt sig i de mest anerkendende Ord om dette Forstanderpar. Thomsen havde oprindelig været Gartner, men var senere blevet Lærer ved en Landbrugsskole, og Fru Thomsen havde været Lærerinde. Begge havde til Taleren udtalt, at hvis de i religiøs Henseende skulde tage noget Standpunkt, hørte de nærmest til Indre Mission, og Hustruen havde aabent udtalt, at i den Retning maatte de forbeholde sig at opdrage Børnene efter deres Mening, da de ikke mente, at Børn kunde opdrages uden paa kristelig Grund. Udprægede Missionsfolk var imidlertid ingen af dem. Skønt Talerens Sympati vedblivende var for at vælge Andersen, vilde han dog paa den anden Side pege paa, at Thomsen havde virket som Børnehjemsforstander i 4 Aar og var anbefalet for sin Gerning fra alle Sider. En Ulempe var det ganske vist, at Thomsen var bundet til 3 Måneders Opsigelse, men Formanden for vedkommende Børnehjem havde erklæret, at man, hvis Thomsen skulde blive valgt, hurtigst muligt vilde søge at finde en Stedfortræder, hvilket formentlig kunde lade sig gøre i Løbet af 5—6 Uger.

J a k o b J e n s e n haabede, at Bestyrelsen nu maatte finde den rette, men tvivlede dog om, at dette vilde lykkes endnu. Skulde Valget falde paa Lærer Andersen, vilde han haabe, at denne nu var mere klog end for 4 Aar siden, da Skolekommissionen havde et lille Sammenstød med ham.

Thomsen vilde sikkert blive den mest økonomiske Leder, men den religiøse Side af Sagen vilde man maaske blive misfornøjet med.

J u l. A n d e r s e n følte sig ikke ubetinget tiltalt af Hr. og Fru Thomsen, men maatte paa den anden Side indrømme, at der ikke forelaa noget som helst ufordelagtigt om dem. Thyssen Hansen kunde Taleren ikke gaa med til, og at opslaa Pladsen paa ny paa de givne Vilkaar vilde næppe nytte. Han ansaa Tiden for inde til at henlede Opmærksomheden paa, at man sikkert vilde blive nødt til at forhøje Lønnens kontante Del noget, hvis Pladsen i en nærmere Fremtid atter skulde blive ledig. Han troede ikke, man behøvede at nære Frygt for den religiøse Side, hvis man ansatte Thomsen.

S a m u e l s e n henlede Opmærksomheden paa Realskolelærer Munch, der tidligere havde været her i Byen.

J a k o b J e n s e n ansaa Munch for aldeles uskikket til Pladsen. Han saa ingen Grund til, at Pladsen absolut skulde besættes med en Lærer. Det var et Par praktiske Folk, man trængte til, og af de indstil'ede var Thomsen sikkert den mest praktiske.

S i m o n s e n var enig med Hr. Jakob Jensen i, at det først og fremmest gjaldt om at finde gode og praktiske Folk, og af saadanne fandtes der adskillige blandt Ansøgerne, men det maatte erindres, at Hjemmet rummede en 65—70 Børn og administrerede et Beløb paa over 20000 Kr. aarlig, og under saadanne Forhold kunde Taleren ikke være med til at vælge en Mand, der slet ingen Erfaring havde.

Forstander Thomsen, Randers, valgtes.

2. (J. Nr. 348—1910). Til 2 **Timelærerpladser** vedtoges det at indstille følgende:

I. Timelærerplads:

Nr. 1. P. Jakobsen. Svendborg.

— 2. V. Ravn Nielsen, Aarhus.

— 3. P. Alrø Jensen, København.

II. Timelærerplads:

Nr. 1. Emil Sørensen, Aarhus.

— 2. P. Alrø Jensen, København.

— 3. A. G. Jensen, Vonsild.

3. (J. Nr. 463—1910). Indstilling fra det nedsatte Udvalg angaaende **Bortkørsel af Sne og Is** fra Kommunens offentlige Pladser.

Jul. Andersen meddelte, at Udvalget havde talt med Vognmandsforeningens Formand og var blevet enig med denne om Overenskomsten. Vognmændene vilde kun forpligtige sig til at møde med 30 Vogne, og det var naturligvis meget faa, men Udvalget var dog af den Mening, at man skulde tage mod Tilbudet, da 30 Vogne jo dog kunde udrette noget, og da det ikke gjorde saa meget, om Sneen kom til at ligge nogle Dage mere eller mindre, naar der blot hurtigst muligt blev skaffet Passage for Fodgængere og Køretøjer. Udvalget kunde altsaa anbefale Indstillingen, der gik ud paa at tiltræde den foreslaaede Overenskomst, der kunde opsiges med 3 Maaneders Varsel.

Indstillingen vedtoges.

4. (J. Nr. 361—1910). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse vedrørende **Magdalenemøllen**.

Møller erindrede om, at Sagen tidligere havde været fremme, og at Udvalget da havde faaet Paalæg om at forhandle videre med Lejeren, Hr. Jensen. Forholdet var jo det, at Jensen for

nogen Tid siden havde indgivet Anmodning om at maatte opføre et Bageri paa Grunden. I Kontrakten stod intet om, at der maatte opføres Bageri der, men Tilladelse dertil maatte vel være givet, da der i flere Aar havde været et saadant. Spørgsmaalet var altsaa nu, om man overhovedet kunde forbyde Lejeren at opføre det Bageri, han nu paa-tænkte, og som han selv regnede for en Udvidelse af det, der allerede fandtes. Udvalget havde henvendt sig til Sagfører Kragh Møller for at faa at vide, om Byraadet kunde være i Stand til at faa nedlagt Forbud mod Bageriet, og Sagføreren udtalte, at dette ikke var umuligt om end tvivlsomt. Man stod derfor overfor den Mulighed, at Bageriet blev bygget, hvad Udvalget mente burde forhindres af Hensyn til det ny Hospital, til Kvarterets Bebyggelse og til Forkøbsretten. Ved Forhandling med Lejeren var denne gaaet ned til at forlange 30000 Kr. for at afstaa sin Ret. Udvalget havde budt 28000 Kr. paa forventet Approbation af Byraadet, men dette Tilbud vilde Lejeren ikke tage imod. Udvalget indstillede alligevel at fastholde dette Tilbud, som antagelig blev modtaget. Skulde han imidlertid fastholde Fordringen om de 30000 Kr., vilde Udvalget henstille at tilføje i Indstillingen, at man var villig til at forhandle videre med ham eventuelt med Henblik paa et Magelæg angaaende en Byggegrund.

M i k a e l J o h a n s e n gik nødig med til at give hverken 28000 Kr. eller 30000 Kr., men skulde ikke stille noget Forslag mod det samlede Udvalgs Indstilling.

M ø l l e r maatte dog gøre opmærksom paa, at der var 13,600 □ Alen. Hvis man senere skulde til at afkøbe Lejeren Retten, og den Tid vilde jo komme,

kom man sikkert til at give adskilligt mere. Laveste Tilbud havde tidligere været 33000 Kr.

Formanden troede, man vilde løbe en ikke ringe Risiko ved at undlade at købe, da man næppe kunde forhindre Lejeren i at bygge. Baade af Hensyn til Hospitalet og Byggeplanen burde man gaa med. Beløbet kunde antagelig tages af Laan.

Mousten fremhævede det meget uheldige i at faa en Dampskorsten lige ved Siden af det ny Hospital.

Jakob Jensen ansaa det for givet, at man maatte gøre Forsøg paa at komme til Rette med Hr. Jensen nu, da han ellers kunde blive ved at bygge til. 2 Kr. pr. □ Alen for lejet Grund var ganske vist meget, men Lejeren havde nu engang Retten, og ved en Auktion vilde Kommunen absolut komme til at betale for meget. Selv om man blev nødt til at give de 2000 Kr. mere, vilde Taleren anse det for klogt nu at faa Forholdet afviklet.

J. C. Petersen henlede Opmærksomheden paa, at hele Møllepartiet vilde komme til at ligge en 3 Alen over Hospitalet, hvad der vilde se meget stygt ud. Han anbefalede at give Udvalget Bemyndigelse til at handle.

Jakob Jensen forklarede, hvorledes Planerne for Bebyggelsen i det paagældende Kvarter ikke kunde udføres, saa længe Møllen laa der.

Indstillingen vedtoges.

5. (J. Nr. 15¹⁴—1910). Den foreliggende Ansøgning fra Tømrer Niels Hansen Frandsen om dansk **Indfødsret** anbefalede.
6. (J. Nr. 24⁹—1910). Den foreliggende Ansøgning fra Tømrermester Ejnar Pedersen om **Fuldmyndighedsbevilling** anbefalede.

7. (J. Nr. 525—1910). Den foreliggende Ansøgning fra Smed Niels P. Christensen om **Æresoprejsning** anbefalede.
8. (J. Nr. 15¹³—1910). Ansøgning fra Augusta Pettersen (Ritteradotter) om dansk **Indfødsret**.

Efter Indstilling fra Udvalget for Andragender vedtoges det at give Ansøgningen følgende Paa-tegning:

»Opmærksomheden henledes paa, at Andragerinden i Aaret 1910 har modtaget stadig Hjælp af den kommunale Hjælpekasse. Idet Byraadet iøvrigt intet har at erindre imod, at det ansøgte bevilges, henstiller man, hvorvidt dette kan ske til Trods for den Andragerinden saaledes ydede Hjælp«.

9. (J. Nr. 12²²—1910). Fra Amtet forelaa til Erklæring en fra Johan Nielsen Termansen modtaget Besværing vedrørende den ham tilstaaede **Aldersdomsunderstøttelse**.

Det vedtoges at tiltræde Udvalgets Erklæring.

10. (J. Nr. 12²¹ og ²³—1910). De 2 foreliggende Indstillinger om Tildeling af forskellige **Aldersdomsunderstøttelser** vedtoges.
11. (J. Nr. 13⁶—1910). Henstilling fra Udvalget for **de kommunale Arbejderes Sygekasse** om, at der bevilges Gasværksarbejder P. S. Nielsen $\frac{1}{3}$ af Udgiften ved hans Hustrus Ophold paa Klinik m. m.

S a m u e l s e n anbefalede at bevilge Hjælpen. Udgiften derved vilde blive 32 Kr. Han spurgte samtidig, om Tiden ikke var inde til at komme af med Sygekassen, saaledes at kun de, der var over 40 Aar, blev staaende i den til deres Død. De fleste Medlemmer stod i 2 Kasser og havde Hjælp til Læge og Medicin i begge, saa en Del af Pengene blev ligefrem givet ud til ingen Nytte.

M o u s t e n sluttede sig til Tanken om at faa Sygekassen nedlagt. Forøvrigt havde Hr. Samuel- sen i sin Tid faaet den Opgave at faa Kassen nedlagt.

S a m u e l s e n oplyste, at Udvalget havde haft Medlemmerne samlet og forklaret dem en Ordning, som ingen vilde lide noget ved; men Medlemmerne troede, man vilde føre dem bag Lyset.

J. C. P e t e r s e n gjorde opmærksom paa, at man ved at bevilge disse 32 Kr. skabte et Præ- cedens, der maaske vilde vanskeliggøre Afviklingen af Sygekassen.

J a k o b J e n s e n fandt det urigtigt af Ud- valget at komme med en Indstilling som den foreliggende, naar det arbejdede paa at faa Syge- kassen afviklet. Han fandt det rigtigst at lade Udvalget faa Indstillingen tilbage til ny Over- vejelse.

S a m u e l s e n oplyste, at Udvalget var kom- met med Indstillingen, fordi det savnede Bemyn- digelse til at give Tilskudet, og fordi den paa- gældende var meget fattig. Han kunde ikke indse, at dette Tilfælde behøvede at faa uheldige Følger.

M a g n u s N i e l s e n sluttede sig til Forslaget om at sende Sagen tilbage til Udvalget. Medlem- merne af den kommunale Sygekasse vilde ikke af med denne, fordi de ved at være i 2 Kasser fik dobbelt Sygehjælp, og ud over den Tid, Kassen ydede Hjælp, kunde faa dobbelt Hjælp gennem Fattigvæsenet uden Fattighjælps Virk- ninger.

J a k o b J e n s e n anbefalede at ændre Ind- stillingen saaledes, at den ikke kunde skabe noget Præcedens.

J. C. P e t e r s e n oplyste, at Udvalget havde

tilbudt at betale 1 Kr. pr. Maaned pr. Medlem, hvorved der kunde oprettes en Hjælpekasse. Udgiften til Læge vilde saaledes være sparet, og Medlemmerne vilde faa den samme ugentlige Udbetaling.

S a m u e l s e n mente, at man maaske kunde lade Udvalget for Belysningsvæsenet ordne Sagen.

M a r i n u s P e t e r s e n hævdede, at et Sygekassemedlem ikke kunde faa offentlig Hjælp uden Fattighjælps Virkning for mere end en Sygekasse. Han sluttede sig til Tanken om at afvikle den kommunale Sygekasse.

M ø l l e r gjorde gældende, at Medlemmer af 2 Sygekasser efter Fattiglovens § 63 kunde faa et lige saa stort Beløb uden Fattighjælps Følger, som de havde faaet af begge Sygekasser, naturligvis under Forudsætning af at de var trængende. En Hjælpekasse som den af Hr. J. C. Petersen omtalte vilde derfor ikke betyde det samme for den kommunale Sygekasses Medlemmer.

Det vedtoges at sende Sagen til Udvalget for Belysningsvæsenet under Henvisning til den i Dag førte Forhandling.

12. (J. Nr. 504—1910). Henstilling fra Udvalget for Belysningsvæsenet vedrørende Andragender fra pens. Maalerkontrollør R. Holst og pens. Gasværksarbejder Mart. Jensen om **yderligere Understøttelse.**

F o r m a n d e n meddelte, at Udvalget for Belysningsvæsenet havde henstillet til Kasse- og Regnskabsudvalget at henstille til Hjælpekassen at yde Ansøgerne en Huslejhjælp. Dette havde Kasse- og Regnskabsudvalget imidlertid anset for uheldigt, da det vilde medføre en Slags Ansvar for at tilskyde yderligt til Hjælpekassen.

S a m u e l s e n oplyste, at Udvalget for Belysningsvæsenet var kommet til Byraadet, for om dette ville henvise Sagen til Hjælpekassen, idet Andragernes Pensioner var alt for smaa til at leve af.

F o r m a n d e n mente, at man kunde sende Andragenderne til Hjælpekassen uden nogen Henstilling.

Det vedtoges at sende Andragenderne til Hjælpekassens Bestyrelse uden yderligere Bemærkning.

13. (J. Nr. 528—1910). Efter Indstilling fra Sygehusudvalget og afholdt Licitation overdroges Installationen af elektriske Ringeledningsanlæg i **Marselisborg Hospitals Pavillon** er for pestagtige Sygdomme og for Hud- og Kønssygdomme til Elektriker M. Nielsen for henholdsvis 220 Kr. og 395 Kr. og Lysanlægget i førstnævnte Pavillon til samme for 1600 Kr. Lysanlægget i Pavillonen for Hud- og Kønssygdomme overdroges til Elektriker A. Johansen for 2710 Kr. uden Lamper.

14. (J. Nr. 529—1910). Skrivelse fra Ligningskommissionen om **Ansættelse af 2 à 3 ny Skatteopkrævere** m. m.

F o r m a n d e n oplæste Skrivelsen, hvoraf det fremgik, at der efter Ligningskommissionens Mening kunde vindes en Del Penge ved en hyppigere Berigtigelse af Mandtalslisterne. Da dette Arbejde ikke kunde foretages af Kommissionen, ansaa den det for heldigst, at Mandtalslisternes Berigtigelse blev overdraget til Skatteopkræverne, hvis Antal saa maatte forøges. Taleren oplyste, at Stemningen i Budgetudvalget nærmest var for at tage Anmodningen til Følge; men skulde Opkrævernes Antal forøges, vilde deres Kontor, hvor Pladsen allerede var meget kneben, blive altfor lille. De øvrige Kontorer i den gamle Provste-

bolig trængte ogsaa snart til Udvidelse, saa der maatte træffes andre Foranstaltninger, enten lejes Lokaler i Nærheden eller bygges til Provsteboligen, hvad jo ganske vist vilde være kedeligt, nu da Forholdene om denne var ordnet saa smukt, eller Raadhussalen maatte inddrages til Kontorer. Denne sidste Udvej vilde dog ogsaa være beklagelig, selv om man, som Overenskomsten med Amtsraadet bød, kunde anvise Amtets Beboere en anden Sal til Foredrag eller lignende, idet Raadhussalen blev meget stærkt benyttet af mange. En sidste Udvej var at udsætte hele Spørgsmaalet et Aars Tid. Om alt dette vilde Budgetudvalget gerne høre Byraadets Mening.

Magnus Nielsen vilde nødig have yderlig Bebyggelse ved Provsteboligen. Han savnede Oplysninger om, hvor stor Plads der yderlig behøvedes, men kunde tænke sig, at man kunde leje Lokaler der, hvor Begravelseskontoret nu fandtes. Skatteopkrævernes Antal burde snarest forøges.

Simonsen henlede Opmærksomheden paa 2. Etage i Tinghuset. At bygge vilde blive en dyr Historie, saa vilde det være fornuftigere at leje. De 5 Skatteopkrævere blev vist i det hele taget ikke overanstrengte, saa 2 ny maatte være nok, hvis der i det hele taget skulde flere til. Han troede ikke, der vilde ske nogen Skade ved helt at ophæve Skatteopkrævningen, da de allerfleste Skatteydere ikke betalte ved Regningens Præsentation, men paa Kontoret. Hvis man holdt op med at opkræve Skatten, kunde de 5 Opkrævere fungere som Rodemestre og endda besørge Inkasationen paa Kontoret. Taleren havde talt med Ligningskommissionens Formand om en saadan Ordning, og denne havde uforbeholdent udtalt, at Opkrævningen meget vel kunde stryges.

J. C. P e t e r s e n mente, at Sagen nøje burde undersøges og overvejes, inden man tog nogen Bestemmelse. Han henlede Opmærksomheden paa Lokalerne bag Byraadskontoret og anbefalede, at man udsatte Sagen et Aars Tid, saaledes at man ogsaa kunde blive klar over, hvorledes man kunde forholde sig med Salen i Tinghuset.

J a k o b J e n s e n troede ikke, man fik fat i de Skatteobjekter, der tænktes paa, selv om man ansatte flere Skatteopkrævere, og fik man fat i dem, saa var det mest unge Mennesker, der havde Fogedattest for intet at eje. Ligningskommissionens Medlemmer kunde ogsaa berigtige Mandtalslisterne 2 Gange i Stedet for 1 Gang. Skatteopkræverne saa ikke særlig anstrengte ud. Han ønskede at vide, om de, hvis Ordningen blev truffet, vilde gaa ind paa denne. Han vilde meget tilraade, at man enedes om at slaa Tanken om at bygge helt af Hovedet, til man naaede et Tidspunkt, hvor man kunde projekttere noget, der kunde staa et Stykke ud i Fremtiden. Sagen burde udsættes.

S a m u e l s e n troede ikke, at Opkrævningen af Skatten havde nogen Betydning, og vilde gerne gaa med til at udsætte Sagen.

M o u s t e n oplyste, at Budgetudvalget ikke var stemt for at bygge, og at Kommunebogholderen var meget imod at flytte Begravelseskontoret. Paa Skattekontoret var der til Tider 12 Mand i Virksomhed.

J a k o b J e n s e n spurgte, om man ikke kunde paalægge Skatteopkræverne at være mere opmærksomme paa Flytningerne.

M o u s t e n meddelte, at alle Skatteopkræverne paa een nær, var gaaet helt bort fra at komme med Oplysninger om Flytningerne.

F o r m a n d e n gjorde opmærksom paa, at der bag Byraadskontoret kun var 1 Værelse, der ikke blev meget benyttet, og det brugtes endda en Del af Revisionen. Han var klar over, at man maatte banlyse Tanken om at bygge og nøjes med at leje, hvis Foranstaltningen skulde iværksættes.

M a g n u s N i e l s e n vilde bede om, at Begravelseskontoret ikke kom for langt bort, hvis det skulde flyttes.

S i m o n s e n mente, at der var Anledning til at henstille til Skatteopkræverne at se efter Flytningerne.

Sagen udsattes.

